

Динаміка ідеологічних маркерів

Соціологічна група "Рейтинг"
лютий 2012

Методологія

Аудиторія дослідження:

населення України віком від 18 років і старші

Вибіркова сукупність:

4000 респондентів

Метод дослідження:

особисте формалізоване інтерв'ю згідно з опитувальником (face to face)

Помилка репрезентативності дослідження (з ймовірністю 0,95):

*для значень близьких до 50% похибка становить **не більше 1,5%**, для значень близьких до 30% - не більше 1,3%, для значень близьких до 10% - не більше 0,9%*

Терміни проведення дослідження:

10-24 лютого 2012 р.

Розподіл областей:

Захід	<i>Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька</i>
Центр	<i>Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська</i>
Північ	<i>м. Київ, Київська, Житомирська, Сумська, Чернігівська</i>
Південь	<i>АР Крим, Одеська, Херсонська, Миколаївська, м. Севастополь</i>
Схід	<i>Дніпропетровська, Запорізька, Харківська</i>
Донбас	<i>Донецька, Луганська</i>

Резюме

Згідно з результатами дослідження, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг», 52% опитаних українців підтримують **приєднання України до Європейського Союзу**. Не підтримують – 34%. Ще 15% - не визначились.

Варто зазначити, що протягом останнього року кількість прихильників євроінтеграції зменшилась до рівня 2009 року. Так, у жовтні 2009 року приєднання України до Європейського Союзу підтримували 51% опитаних, у квітні 2010 року – 52%, у вересні 2010 року – 57%, у січні 2011 року – 56%, а вже у квітні 2011 року – 51% та до 52% - у лютому 2012 року. Таким чином, пік підтримки приєднання України до Європейського Союзу припав на кінець 2010 – початок 2011 року.

Серед найбільших прихильників євроінтеграції мешканці Заходу (78%), дещо менше Центру (59%) та Півночі (55%). Відповідно це понад 80% прихильників Свободи, близько 70% - Батьківщини, Фронту змін, УДАРу, Громадянської позиції, а також Сильної України. Серед найбільших противників – виборці КПУ, дві третини з яких не підтримують приєднання України до Європейського Союзу. Прихильники Партії регіонів розділилися у цьому питанні майже порівну: близько 40% підтримують євроінтеграцію, 45% - не підтримують.

Чим вище рівень освіти респондентів, чим молодші вони за віком, тим більше вони підтримують приєднання України до ЄС та менше утворення єдиної держави з Росією та Білоруссю та надання російській мові статусу другої державної.

Разом з тим 47% опитаних підтримують **утворення єдиної держави у складі України, Росії, Білорусі**. Не підтримують – 42%. Ще 11% - не визначились.

Важливо, що близько 30% опитаних, які підтримують утворення єдиної держави з Росією та Білоруссю, одночасно підтримують і приєднання України до ЄС.

Порівняно з квітнем минулого року кількість таких людей зменшилась на чверть (у квітні було майже 40%), що свідчить про **збільшення поляризації суспільства за ідеологічними маркерами**. Особливо це помітно у розрізі регіонів: «проросійський» вектор набирає популярності на Донбасі, Півдні та Сході, «прозахідний» – на Заході України. На користь цієї тези свідчить також той факт, що за більшістю маркерів зростає кількість однозначних прихильників і однозначних противників.

Враховуючи такі особливості відповідей, респондентам було задане пряме запитання. Отже, на думку опитаних **для України підписання Угоди про Зону вільної торгівлі з Євросоюзом більш вигідне (39%), ніж вступ до Митного союзу з Росією, Білоруссю та Казахстаном (36%)**. 26% – не змогли визначитися. Порівняно з жовтнем минулого року кількість прихильників підписання Угоди про Зону вільної торгівлі з Євросоюзом не зменшилась, натомість незначно, але зросла кількість тих, які вважають Митний союз більш вигідним для країни (з 34 до 36%).

В результаті Захід, Північ і Центр України більше підтримують Угоду з Євросоюзом. Донбас, Південь і Схід – вступ до Митного союзу. Хоча як серед прихильників Батьківщини та Фронту змін близько 20% підтримують вступ до Митного союзу, так і серед прихильників партії регіонів близько 20% підтримують Угоду з Євросоюзом. Прихильники Сильної України поділені навпіл: 40% - за Угоду з Євросоюзом, 41% - за Митний союз з Росією.

46% респондентів підтримують **надання російській мові статусу державної**. Майже стільки ж (45%) виступають проти цього. Ще 8% - не визначились.

Слід зазначити, що протягом останніх двох років кількість противників та прихильників двомовності майже рівні. Проте, якщо порівнювати з 2009 роком, рівень підтримки надання російській мові статусу державної зменшився (у 2009 році було понад 50%).

Резюме

Серед найбільших прихильників двомовності мешканці Донбасу (84%), Сходу (71%) та Півдня (65%). Відповідно прихильники КПУ (72%), Партії регіонів (71%), Народної партії (58%) та Сильної України (53%). Серед найбільших противників – виборці Свободи, 100% яких не підтримують надання російській мові статус державної.

Дещо погіршилось останнім часом ставлення громадян до вступу України в **НАТО**: з 26% у вересні 2010 року – до 24% – у січні 2011 року, 22% – у квітні 2011 року та до 20% – у лютому 2010 року.

Не підтримують вступ України до НАТО понад 68% опитаних. Ще 13% - не визначились.

Яскраво вираженою підтримка приєднання України до Північноатлантичного Альянсу є лише на Заході країни (близько половини опитаних). Серед прихильників партій вступ до НАТО традиційно відстоюють, передусім, прихильники Свободи та Громадянської позиції.

Тим часом, на тлі загострення газових переговорів, значно зменшилось число прибічників **продовження терміну перебування Чорноморського Флоту Росії** на території України до 2042 року. Так, за рік число прибічників зменшилось з 42% до 33%, одночасно зросло число противників – з 42 до 49%. 18% - не визначились з цього питання. Ініціатива зазнала втрат не тільки в Центрі та на Півночі, а й на Сході, Півдні та Донбасі, де її підтримують не більше половини опитаних.

Останнім часом покращилось ставлення до ідеї створення **тристороннього «газового» консорціуму**, в якому розподілити власність на українську ГТС між Росією, ЄС та Україною. Так, протягом останнього року (з січня 2011) підтримка ініціативи зросла з 30 до 35%, одночасно скоротилося і число противників – з 42 до 37%.

Відповідно ставлення до **тристороннього «газового» консорціуму** наблизилось до рівня 2009 року, коли 36% підтримували, а 35% - ні.

Враховуючи неоднозначність ініціативи та складності розуміння її (майже 30% не змогли визначитися з відповіддю), респондентам було задане уточнююче питання: «Чи підтримуєте Ви ідею передати контроль над українською газотранспортною системою Росії?».

Отже, абсолютна більшість опитаних (**78%**) **не підтримують ідею передати контроль над українською газотранспортною системою Росії**. Підтримують – лише 8%. 14% опитаних не змогли визначитися зі своїм ставленням.

Більше інших передачу контролю над ГТС Росії підтримують мешканці Півдня (22%) та прихильники КПУ (17%). Водночас, не підтримують понад 70% прихильників Партії регіонів та Сильної України, понад 80% - УДАРу, майже 90% - Громадянської позиції, Батьківщини, Фронту змін та майже 100% - Свободи.

24% опитаних підтримують ідею **визнати ОУН-УПА** учасниками боротьби за державну Незалежність України, 57% опитаних – не підтримують. Ще 19% не визначились з цього питання.

Ставлення до цього питання до кінця не сформувалося і коливається кожного року: після того як у 2011 році рівень підтримки ідеї визнати ОУН-УПА зріс з 20 до 27%, у 2012 році він знову погіршився – до 24%, що менше, ніж минулого року, проте більше ніж позаминулого.

Ідею визнати ОУН-УПА учасниками боротьби за державну Незалежність України підтримують понад 90% прихильників Свободи, стільки ж прихильників КПУ – не підтримують.

Резюме

Серед прихильників Батьківщини, Фронту змін, Громадянської позиції та УДАРу число прихильників визнання ОУН –УПА майже відповідає кількості противників.

Ідею не підтримують переважна більшість прихильників Партії регіонів (83%), Сильної України (63%), Народної партії (67%) та «проти всіх» (68%).

59% опитаних громадян погодились з твердженням, що **Голодомор 1932-33 років був геноцидом** Українського народу. Не погодились 26%, не визначились 16%.

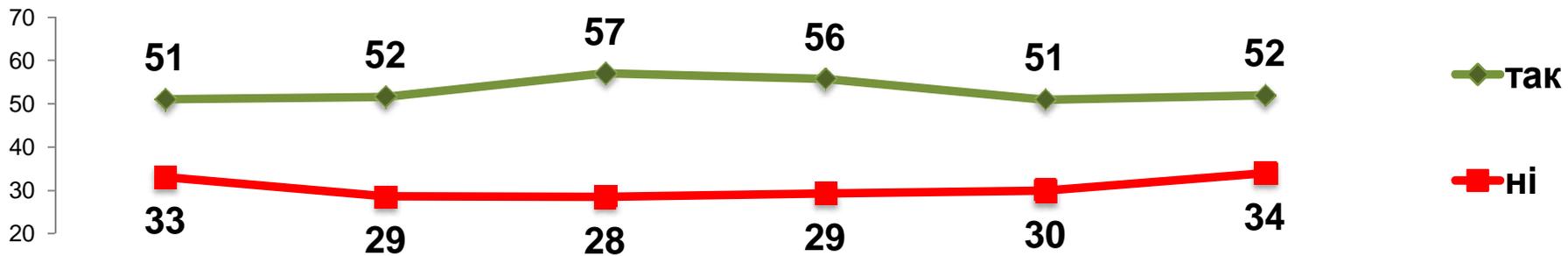
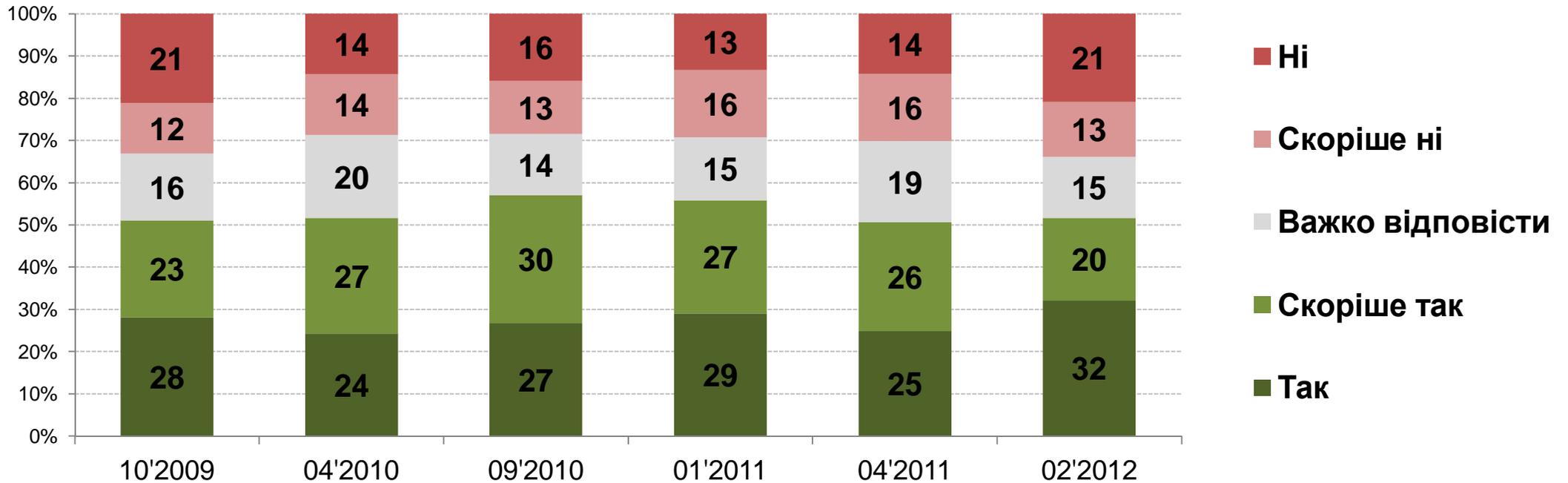
Слід окремо звернути увагу на коливання громадської думки у ставленні до цього питання. Так, у березні 2010 року з тезою про геноцид погодились 61% опитаних, у січні 2011 року їх кількість зменшилась до 53%, а у квітні 2011 року знову зросла до 58% і нарешті стабілізувалась на рівні 59% у лютому 2012 року.

Тезу про геноцид розділяють майже 90% мешканців Заходу, понад 70% – Півночі та Центру, а також близько 40% – Сходу та Півдня країни. Тезу поділяють майже 40% прихильників Партії регіонів та КПУ.

Підтримка євроінтеграції

■ Підтримка євроінтеграції

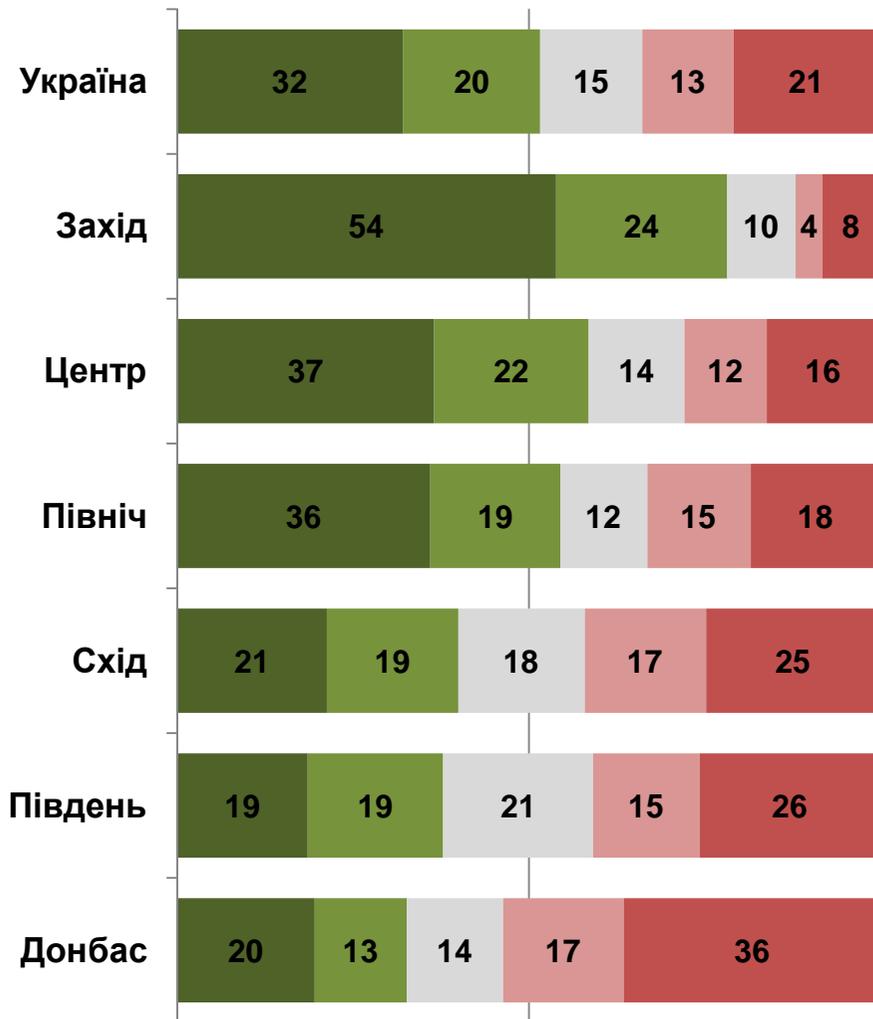
Чи підтримуєте Ви приєднання України до Європейського Союзу?

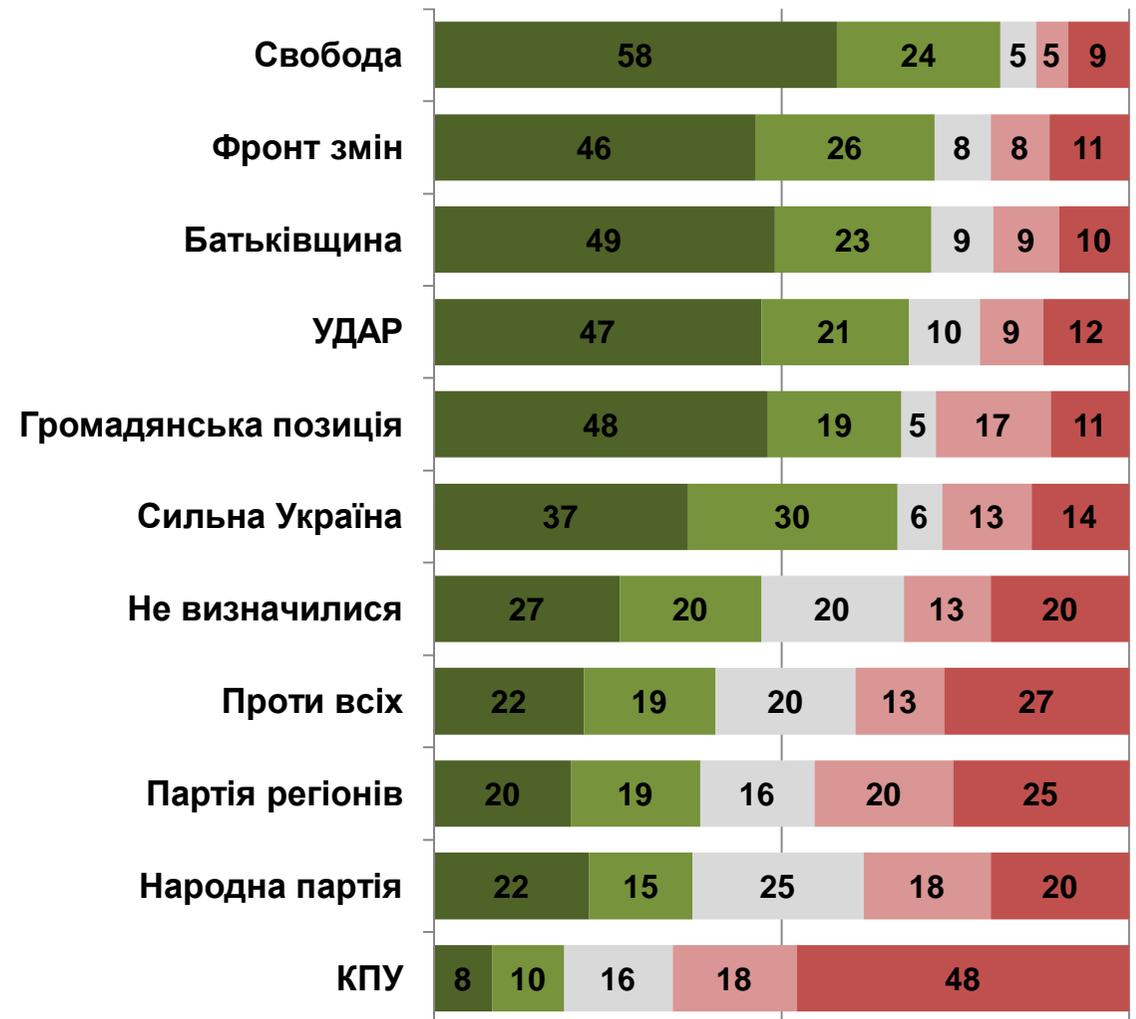
■ Підтримка євроінтеграції

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

Регіони

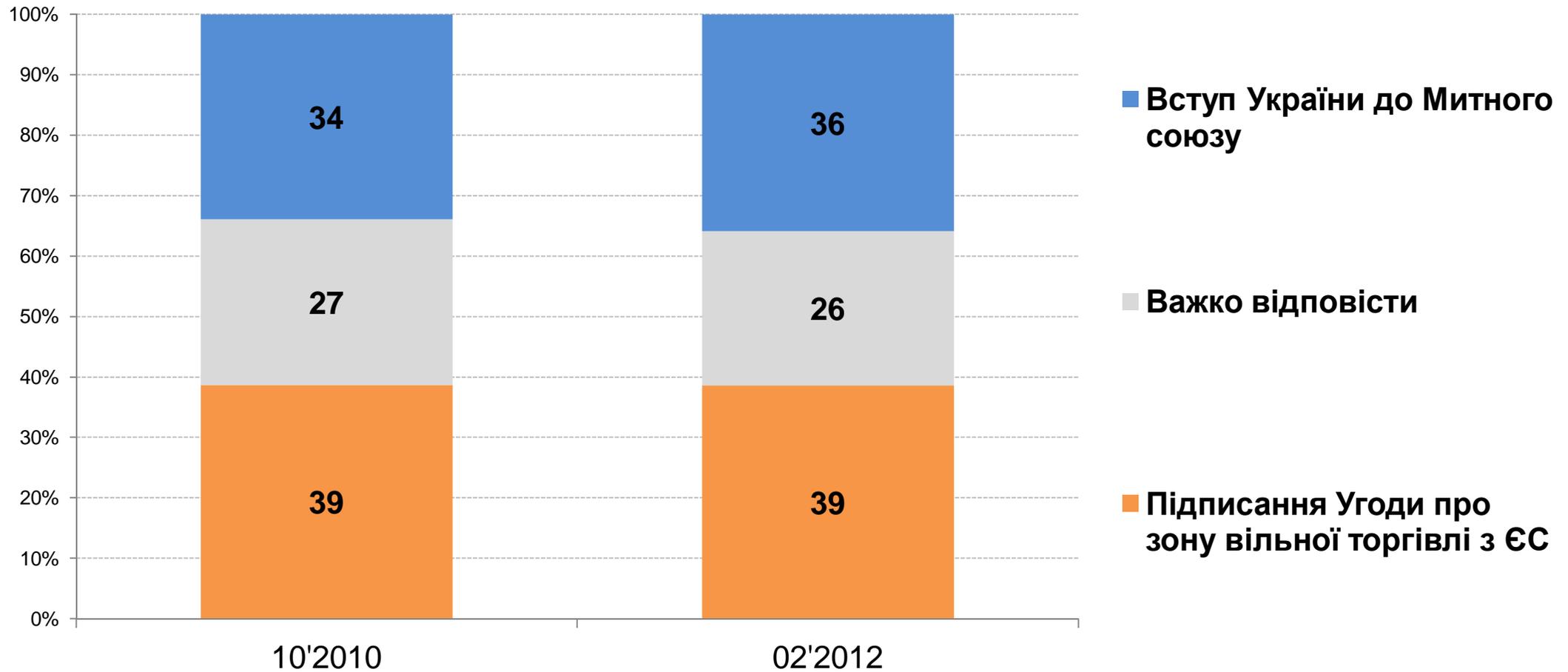

Політичні симпатії

■ Митний союз чи Зона вільної торгівлі з ЄС

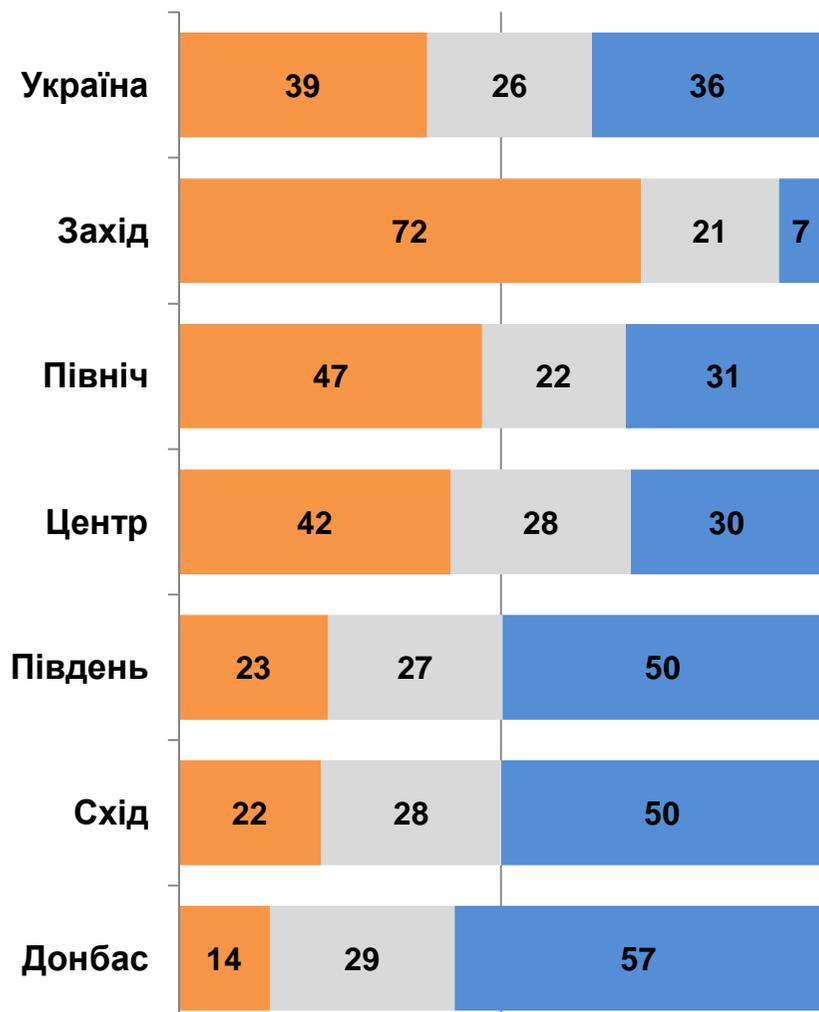
Що, на Вашу думку, більш вигідне для України ...?

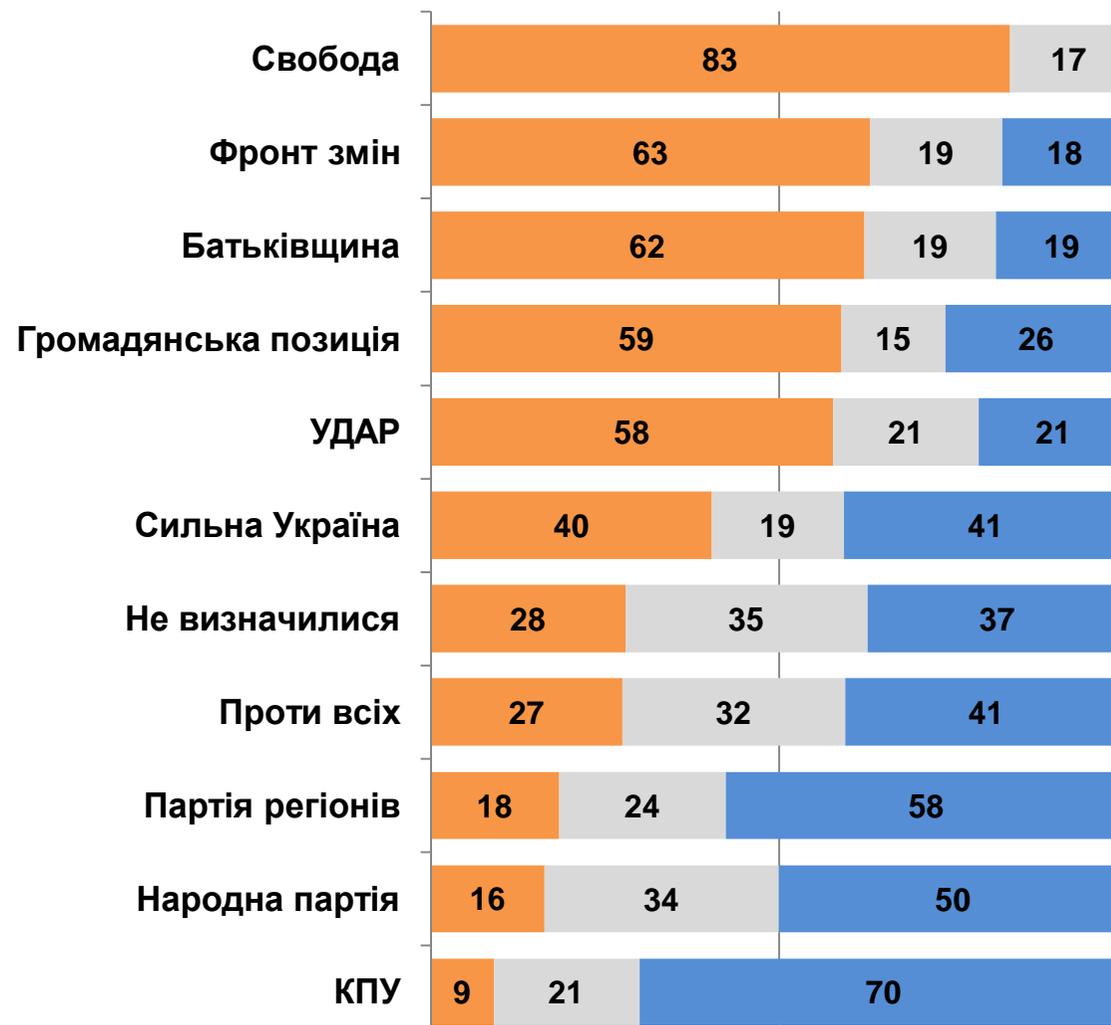
Митний союз чи Зона вільної торгівлі з ЄС?

■ Підписання Угоди про зону вільної торгівлі з ЄС
 ■ Важко відповісти
 ■ Вступ України до Митного союзу

Регіони

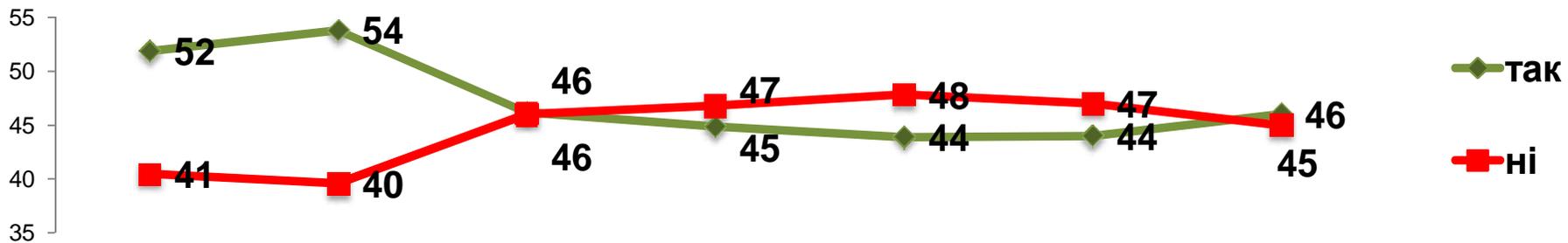
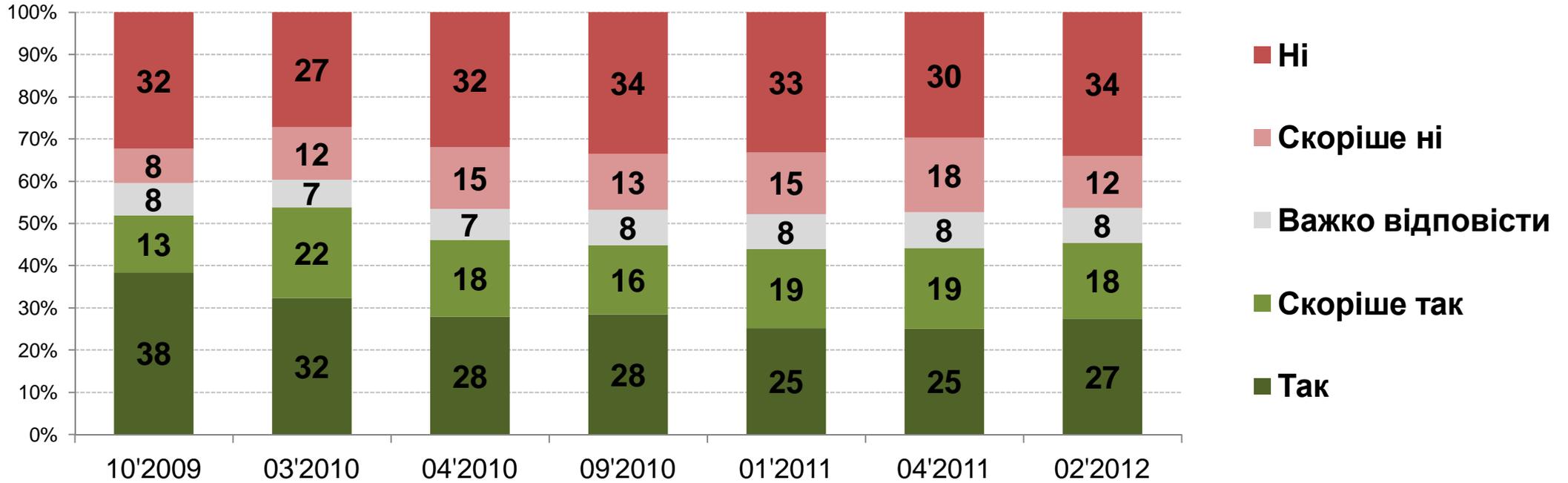
Політичні симпатії

Підтримка надання російській мові статусу державної

■ Підтримка надання **російській мові** статусу державної

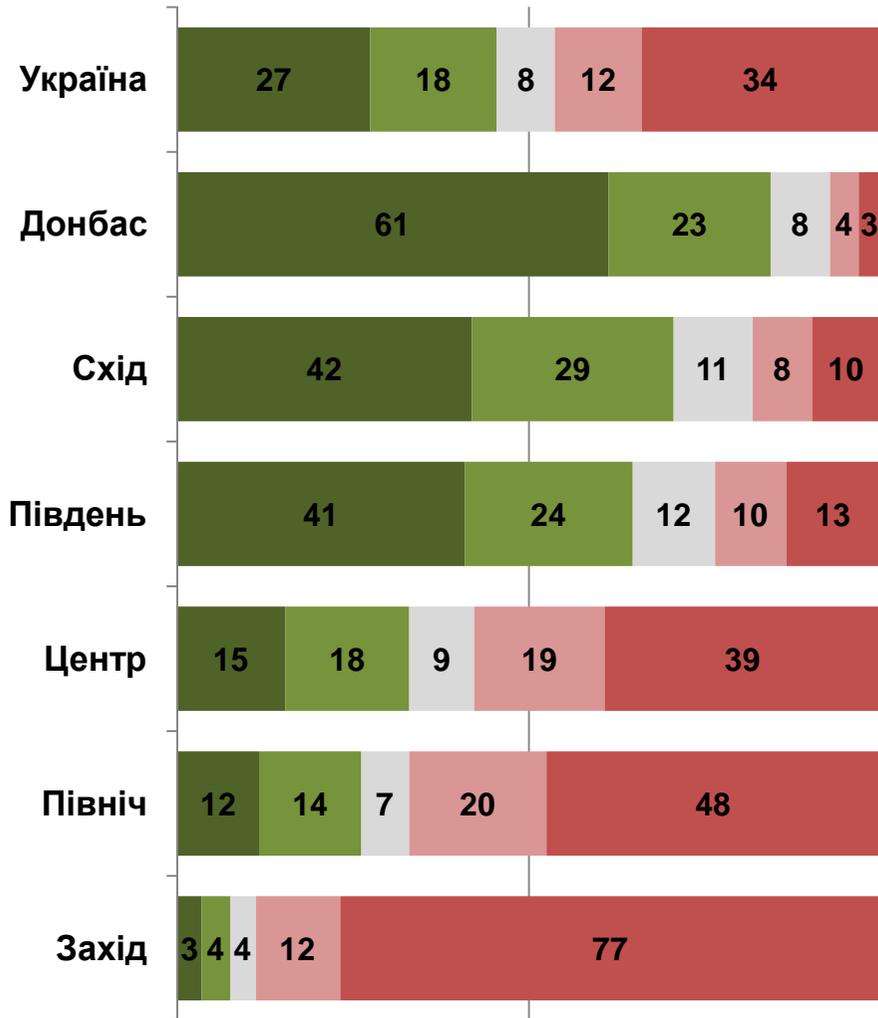
Чи підтримуєте Ви надання російській мові статусу державної?

■ Підтримка надання **російській мові** статусу державної

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

Регіони

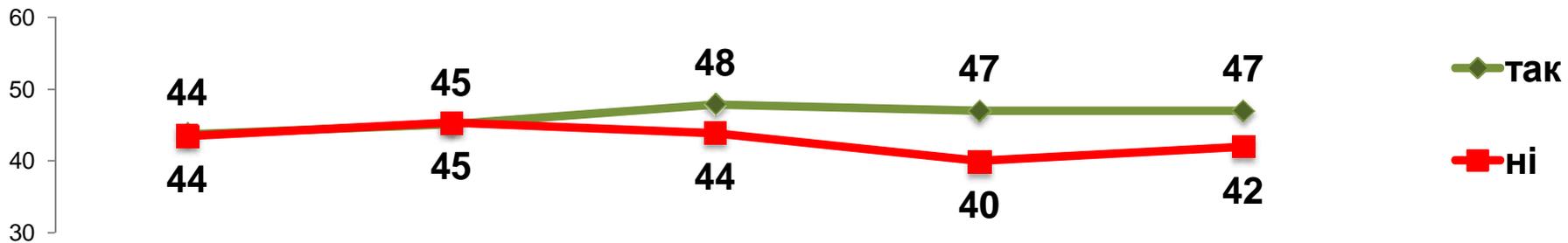
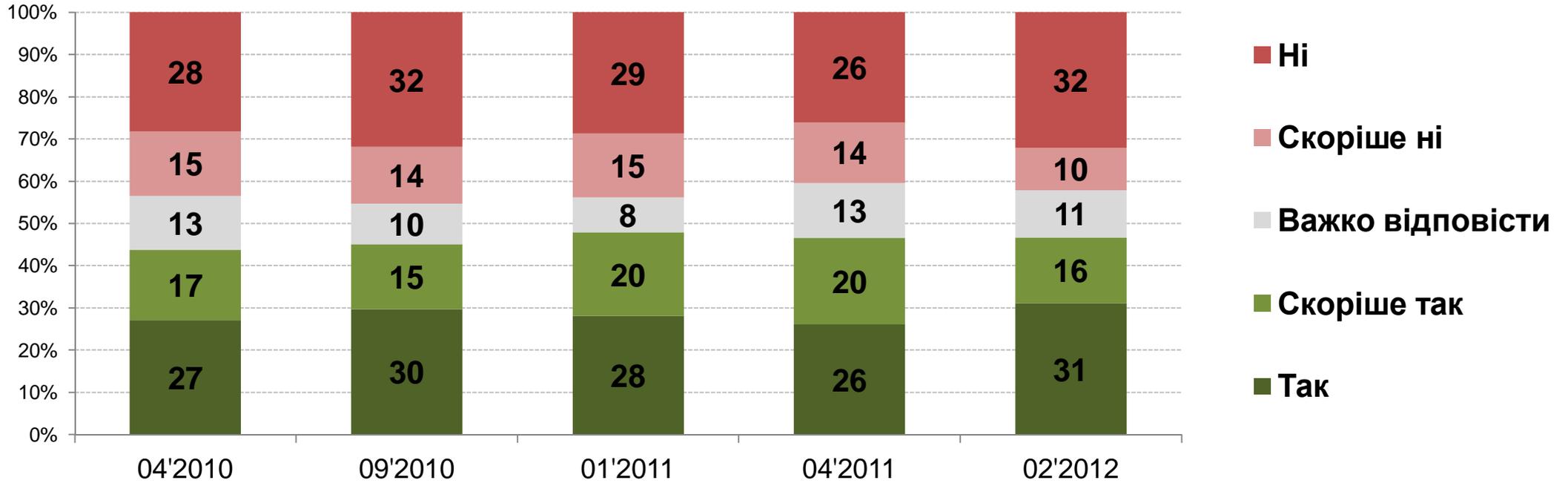
Політичні симпатії

Підтримка єдиної держави з Росією

■ Підтримка єдиної держави з Росією

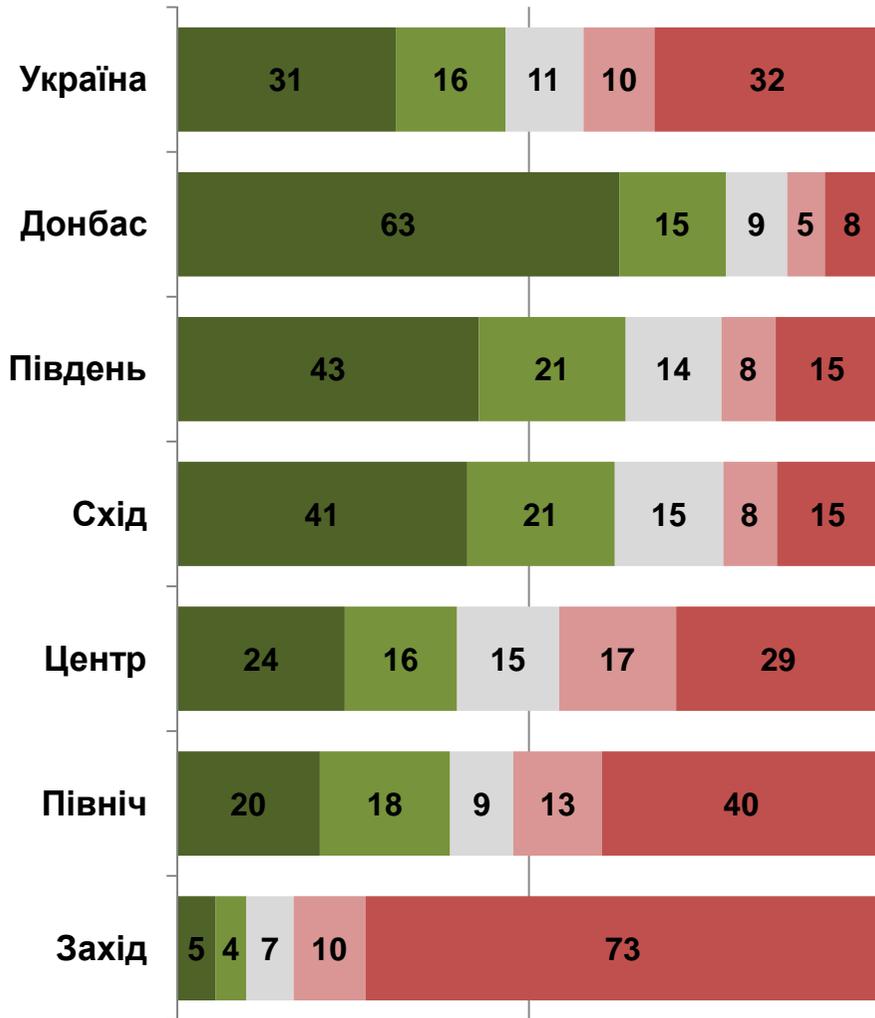
Чи підтримуєте Ви утворення єдиної держави у складі України, Росії, Білорусі?

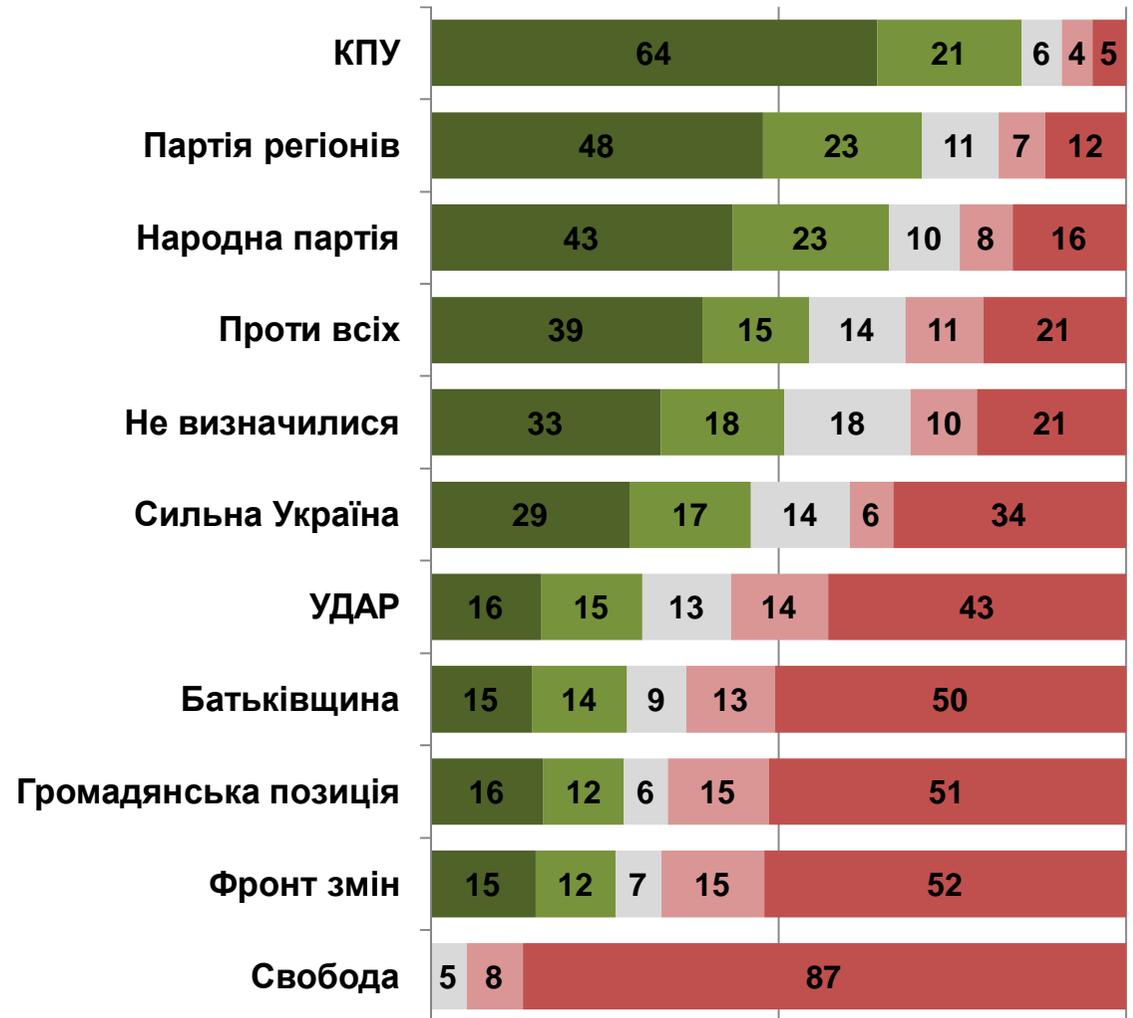
■ Підтримка єдиної держави з Росією

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

Регіони

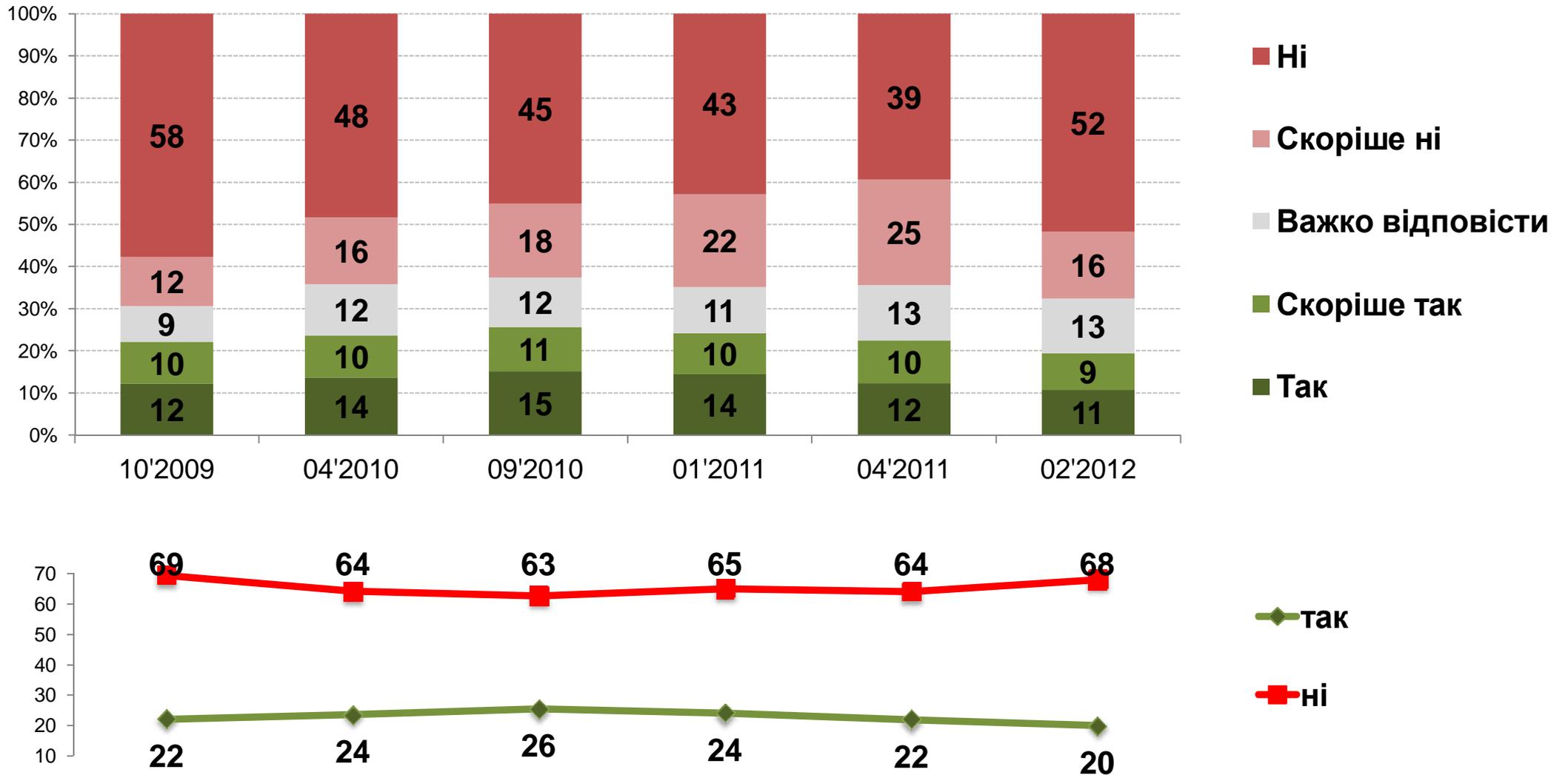
Політичні симпатії

Підтримка вступу України до НАТО

■ Підтримка вступу України до НАТО

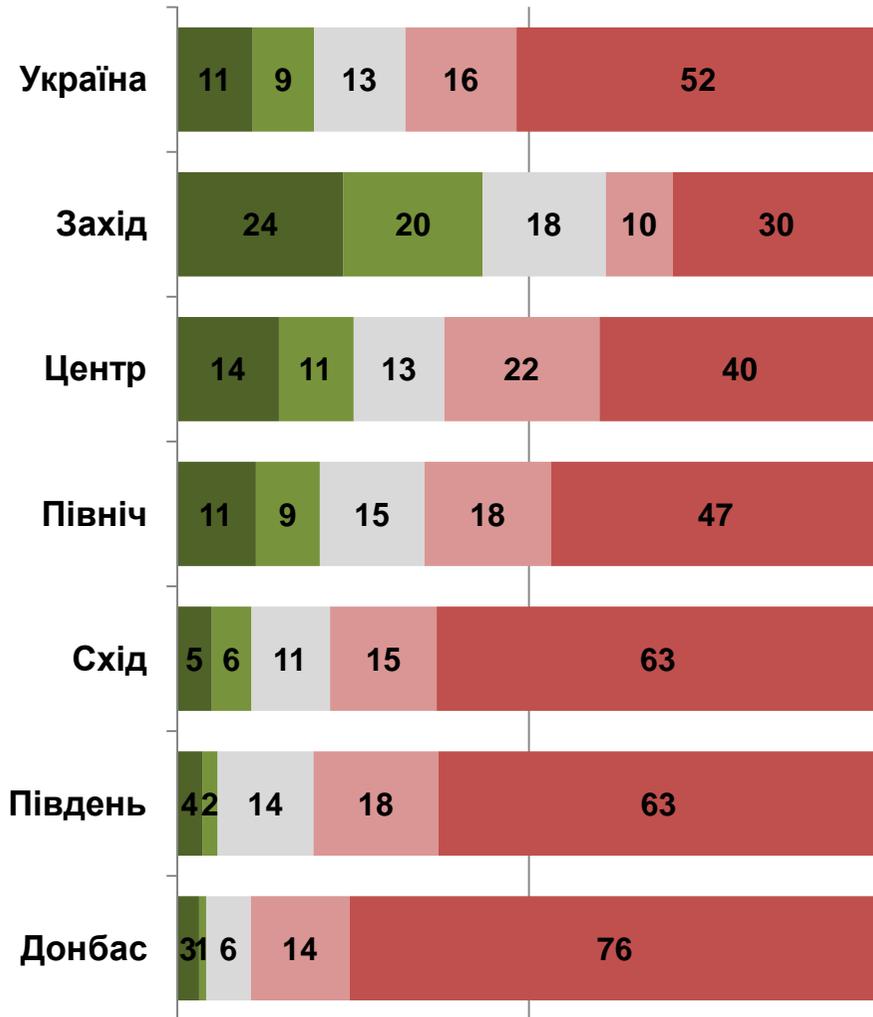
Чи підтримуєте Ви вступ України до НАТО?

■ Підтримка вступу України до НАТО

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

Регіони

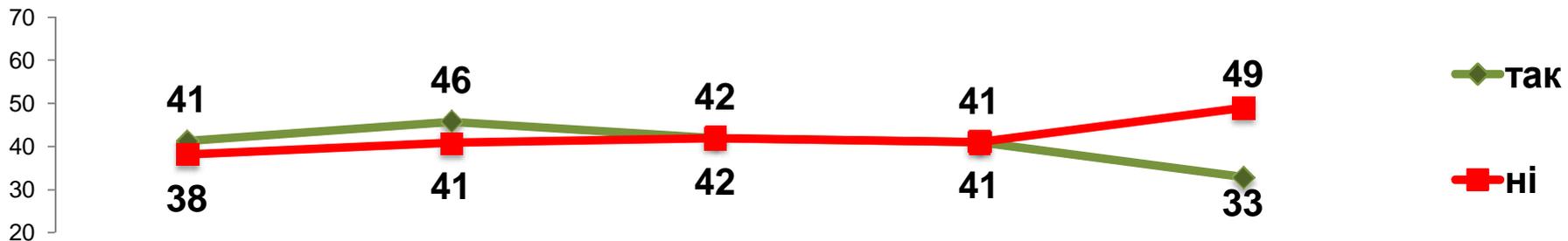
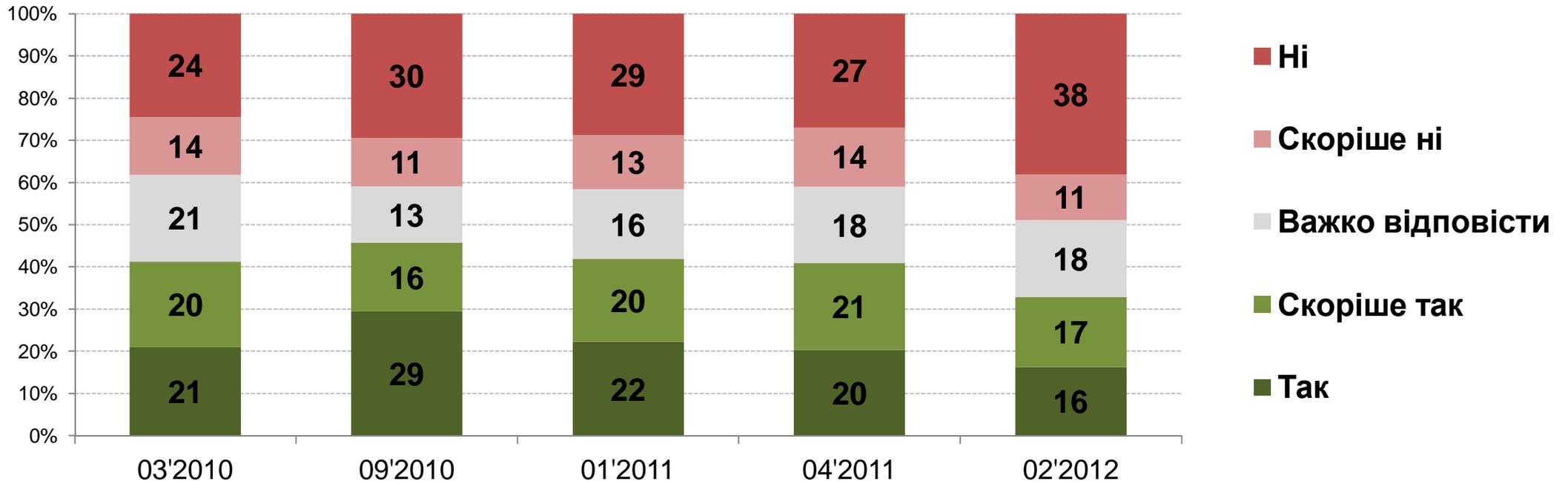
Політичні симпатії

Підтримка продовження базування ЧФ РФ

■ Підтримка продовження базування ЧФ РФ

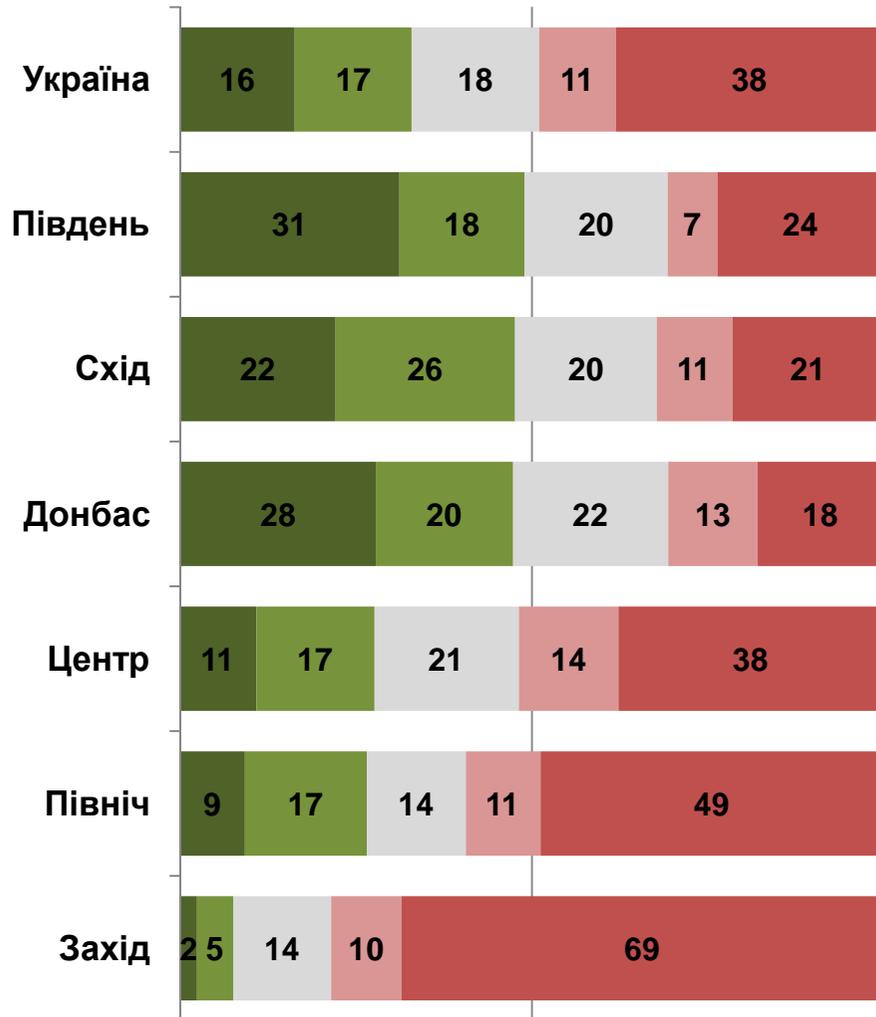
Чи підтримуєте Ви ініціативу продовжити термін перебування Чорноморського Флоту Росії на території України до 2042 року?

■ Підтримка продовження базування ЧФ РФ

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Важко відповісти
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні

Регіони

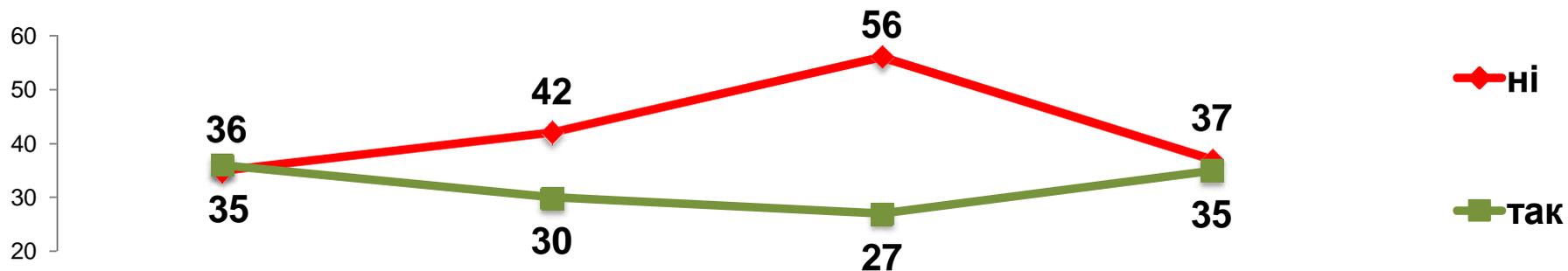
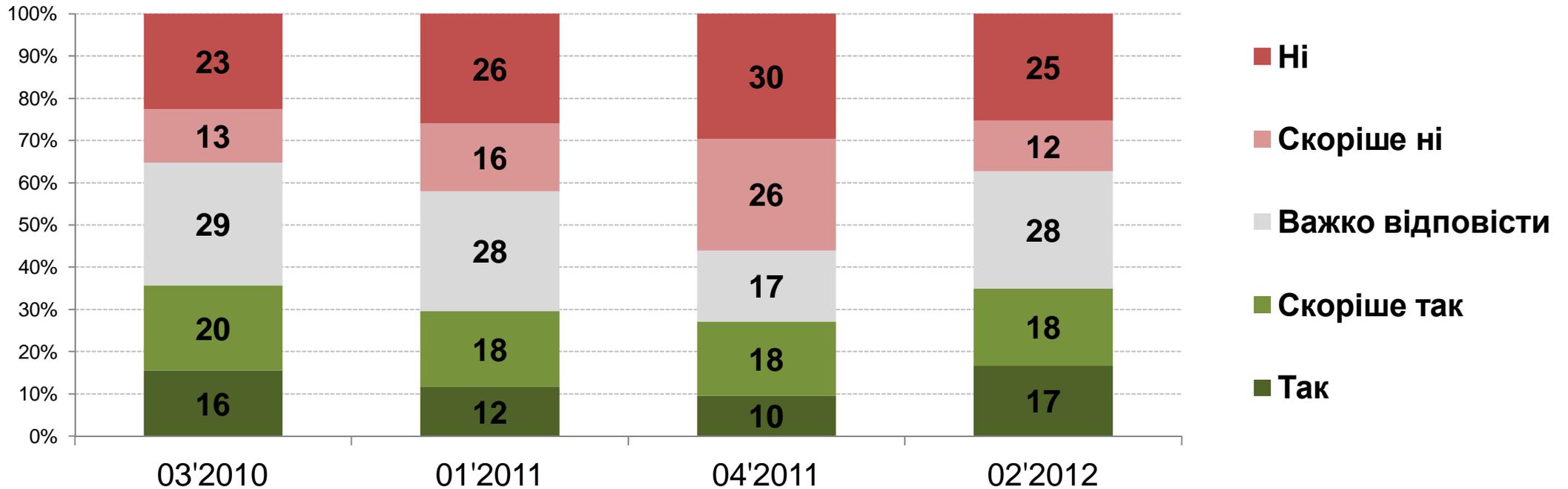
Політичні симпатії

Підтримка ідеї тристороннього «газового» консорціуму

■ Підтримка ідеї тристороннього «газового» консорціуму

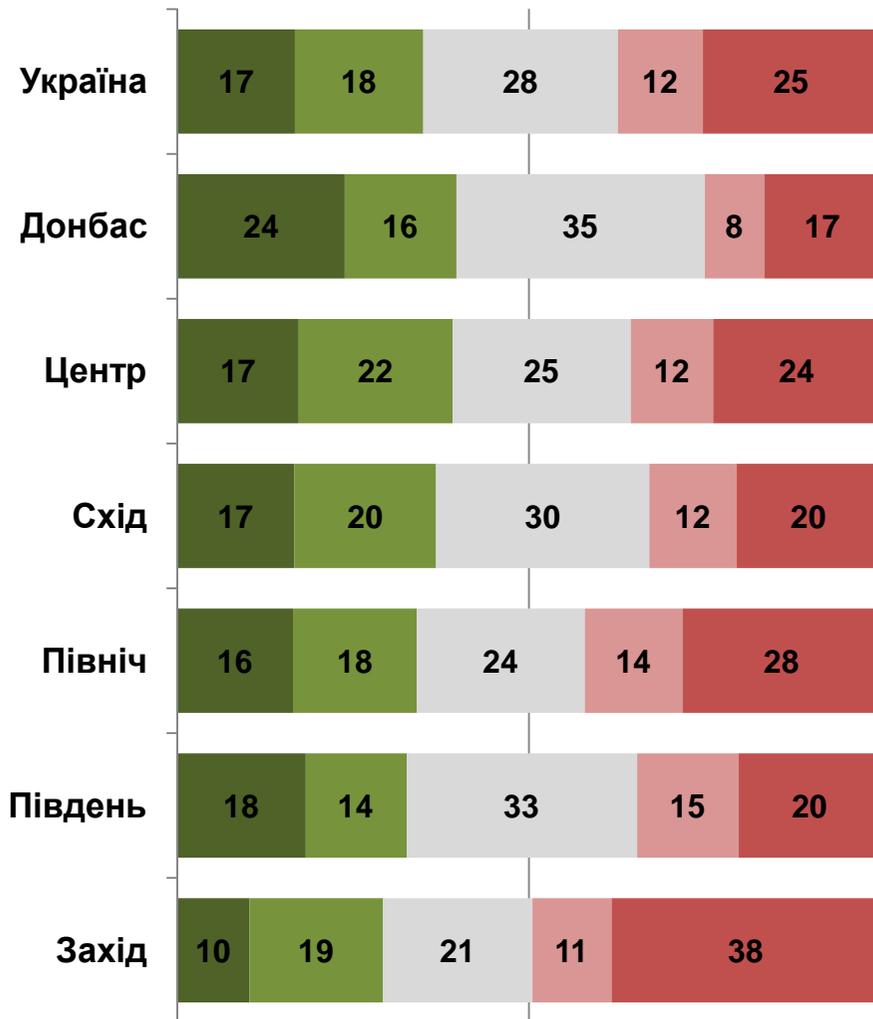
Чи підтримуєте Ви ініціативу створити «газовий» консорціум, в якому розподілити власність на українську газотранспортну систему між Росією, Євросоюзом та Україною?

Підтримка ідеї тристороннього «газового» консорціуму

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Важко відповісти
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні

Регіони

Політичні симпатії

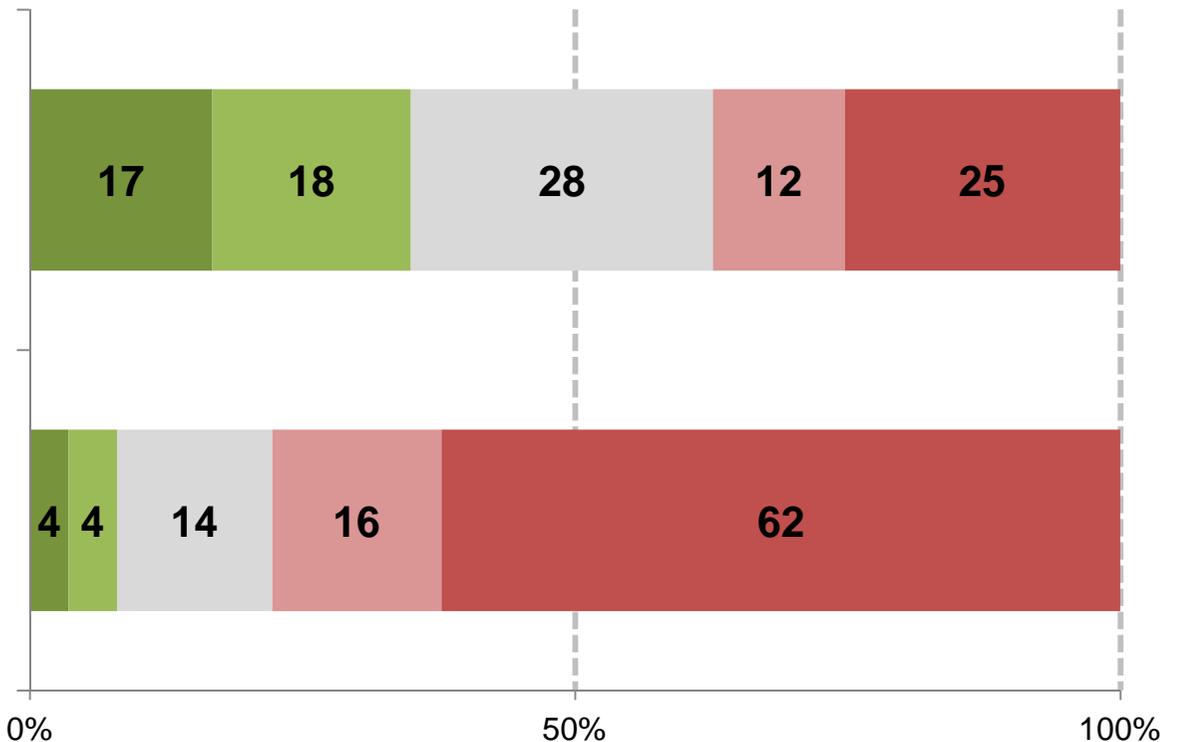

■ Питання власності української газотранспортної системи

Чи підтримуєте Ви такі ідеї ... ?

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

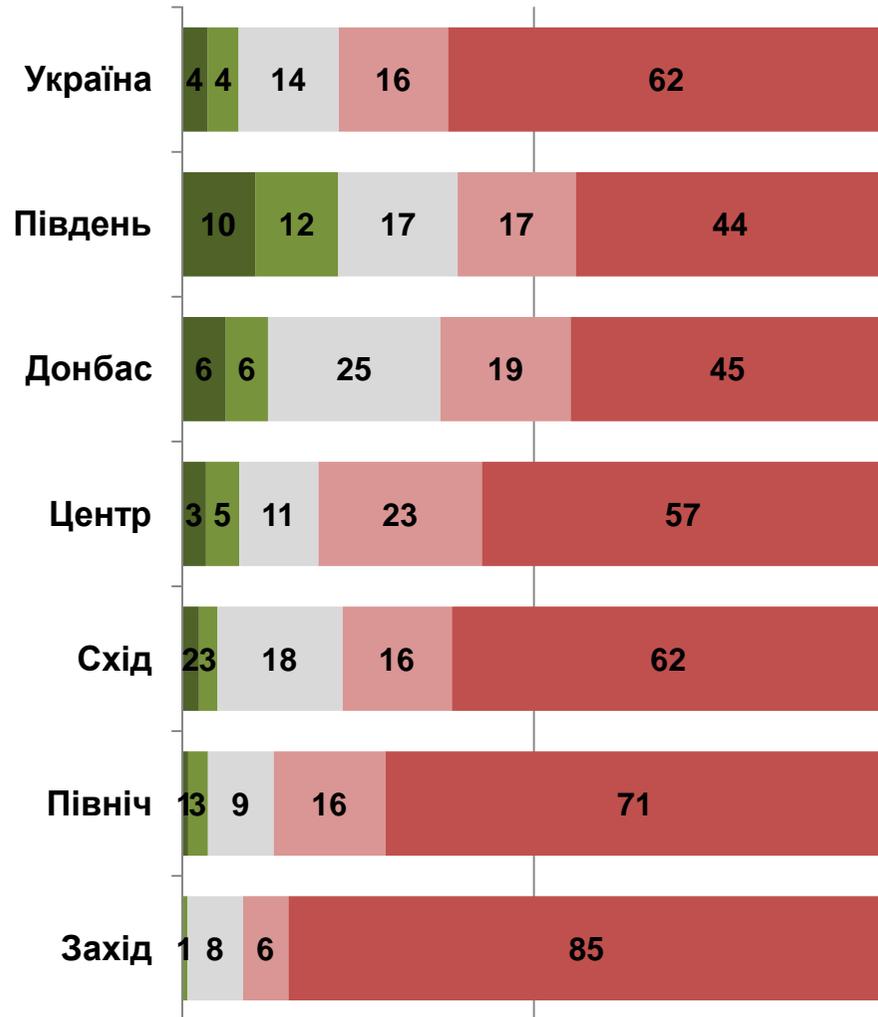
Створити «газовий» консорціум, в якому розподілити власність на українську газотранспортну систему між Росією, Євросоюзом та Україною

■ Підтримка передачі контролю над ГТС Росії

■ Так ■ Скоріше так ■ Важко відповісти ■ Скоріше ні ■ Ні

Регіони

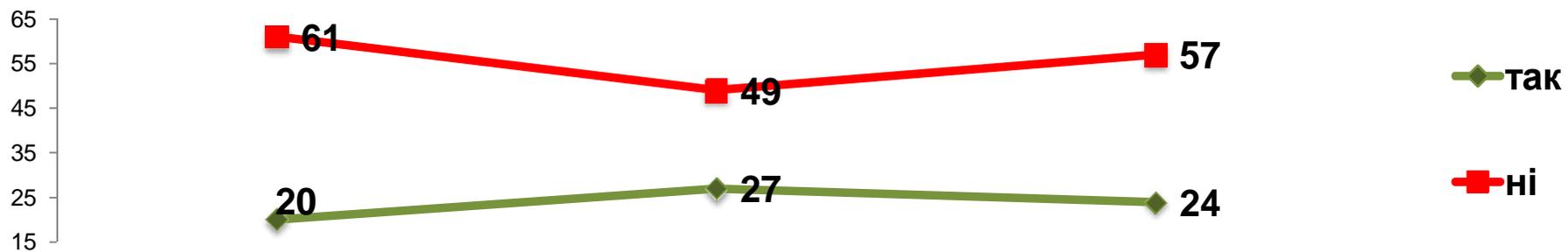
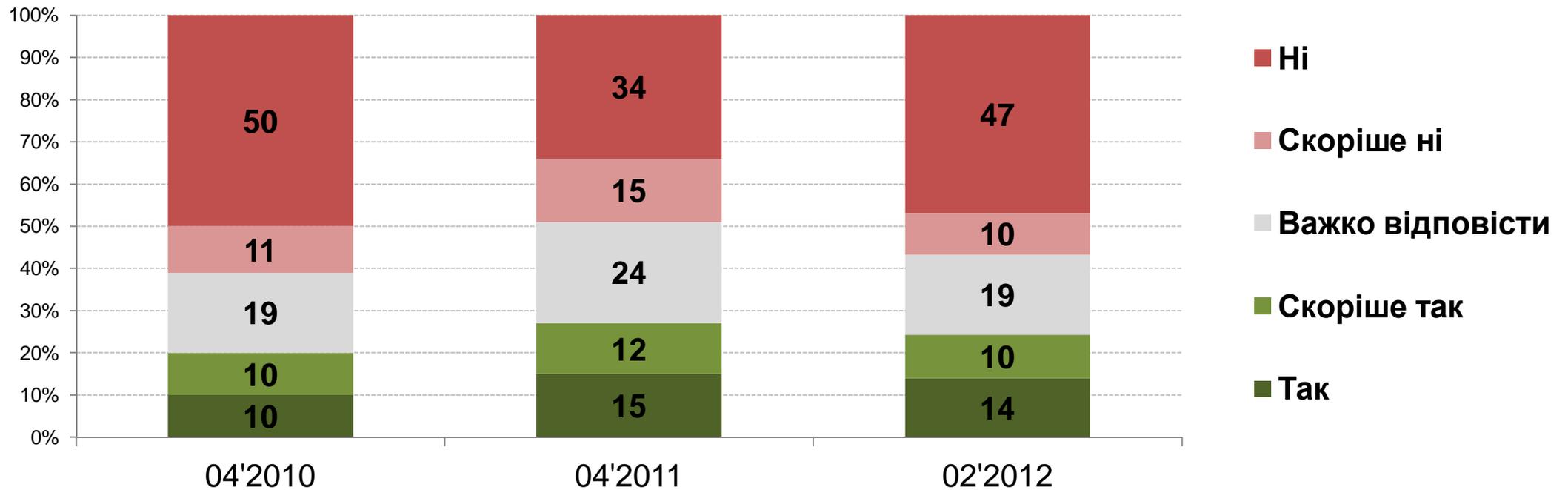
Політичні симпатії

Підтримка визнання ОУН-УПА

■ Підтримка визнання ОУН-УПА

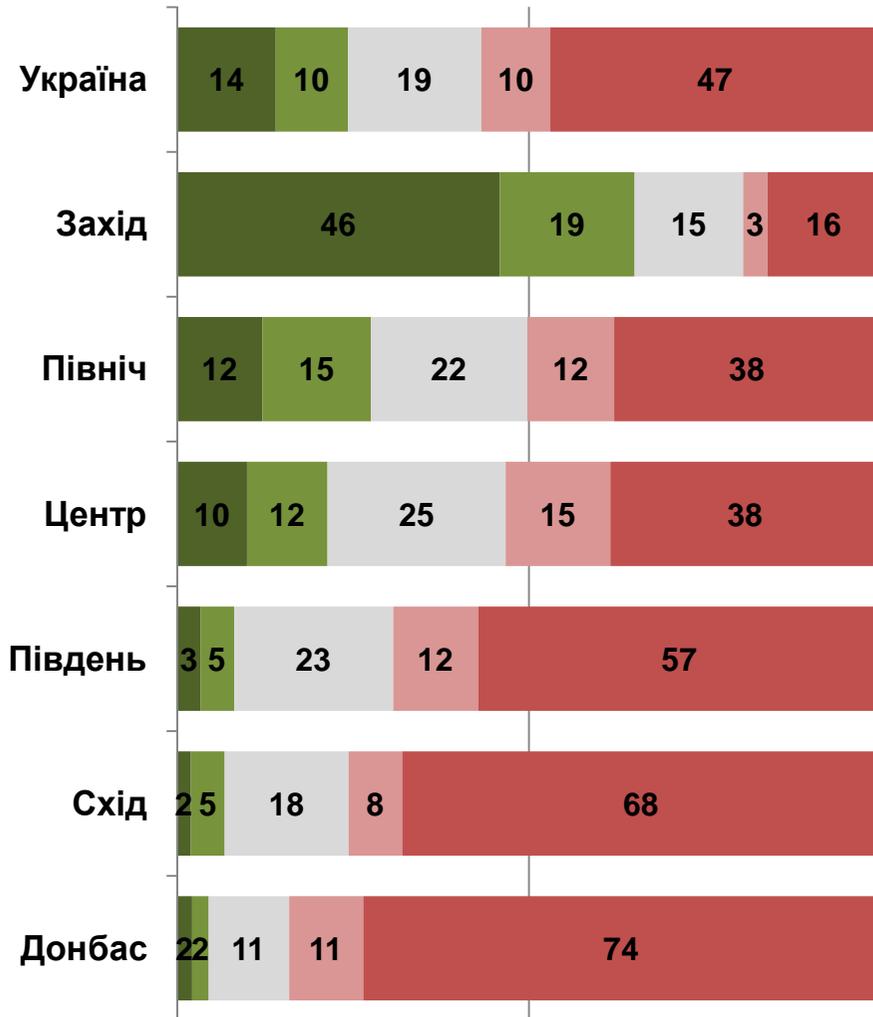
Чи підтримуєте Ви ідею визнати ОУН -УПА учасниками боротьби за державну Незалежність України?

Підтримка визнання ОУН-УПА

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Важко відповісти
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні

Регіони

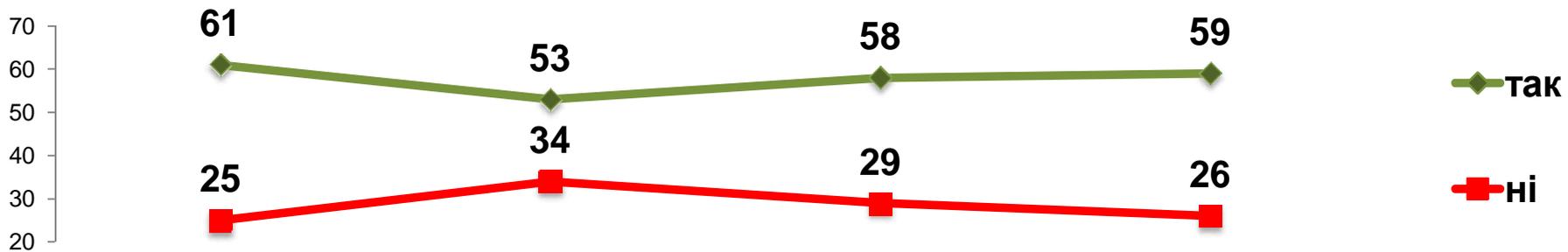
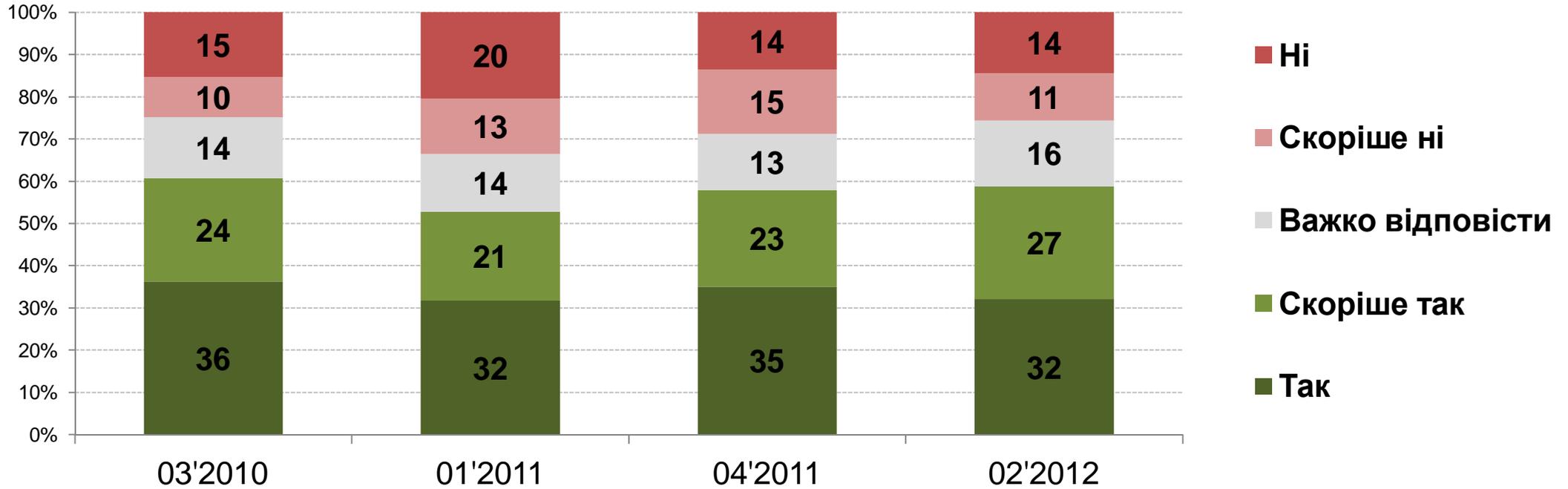
Політичні симпатії

Питання Голодомору

Визнання Голодомору 1932-33 геноцидом

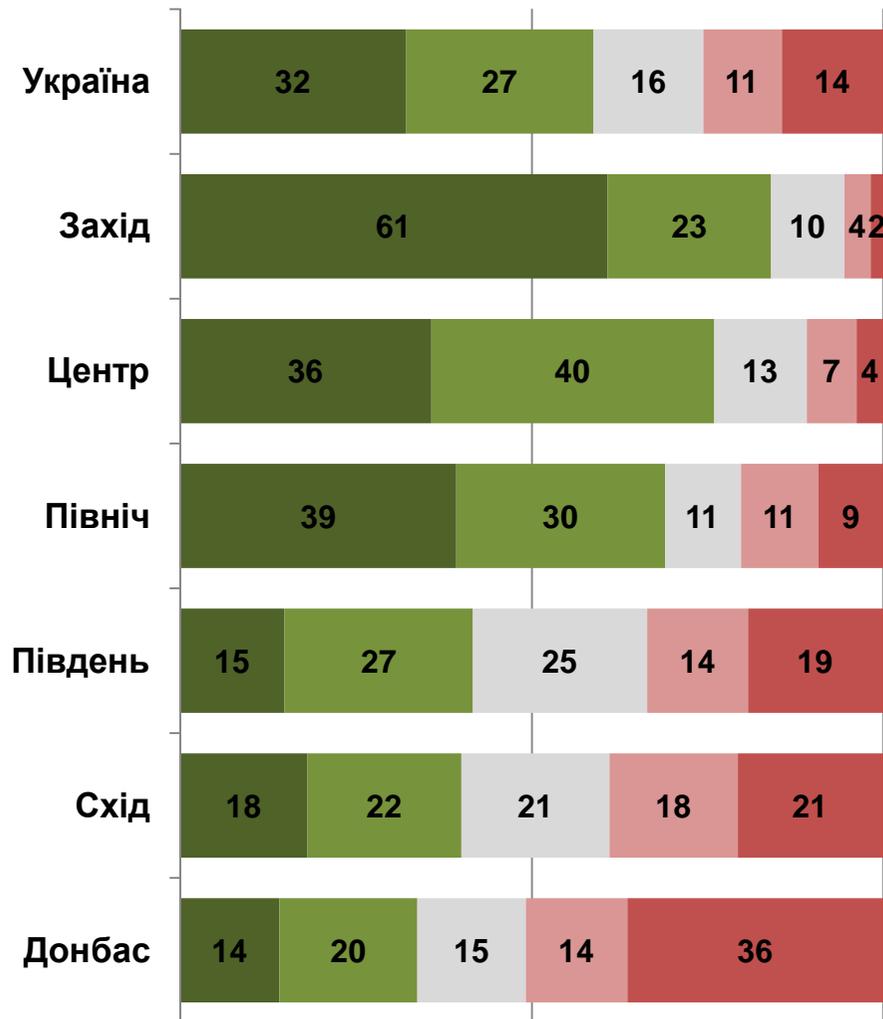
Чи погоджуєтесь Ви з тим, що Голодомор 1932-33 років був геноцидом Українського народу?

Визнання Голодомору 1932-33 геноцидом

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Важко відповісти
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні

Регіони

Політичні симпатії

Зведена карта маркерів

Зведена карта маркерів

50%

Соціологічна група «Рейтинг» спеціалізується на проведенні різних соціологічних досліджень із дотриманням усіх міжнародних стандартів, затверджених кодексами ESOMAR та WAPOR.

Зокрема, на постійній основі здійснює загальнонаціональні та регіональні політичні, тематичні, маркетингові та медіа дослідження.

тел.: +380 (44) 353-99-07
тел.: +380 (32) 253-68-87
info@ratinggroup.com.ua
www.ratinggroup.com.ua

Всі права на матеріал належать Соціологічній групі «Рейтинг» © 2007-2012